13. Yargı Paketi: Veriler Ne Diyor?

Boşanma ve nafakaya ilişkin temel bulgular

Basın Toplantısı • 12 Kasım 2026

Selen Lermioğlu Yılmaz

Kaynak: EŞİK - Boşanma, Mal Rejimi ve Nafaka Davalarına İlişkin Bilgi Notu (Eylül 2026); EŞİK, Nafaka: Dünyadan Örnekler Bilgi Notu (Kasım 2026)

BÖLÜM 1 · BOŞANMA

“Boşanma davaları 1.300 gün sürüyor” mu?

İDDİA

Adalet Bakanı Gürlek (Nisan 2026): boşanma davaları “ortalama 1.300 gün” sürüyor.

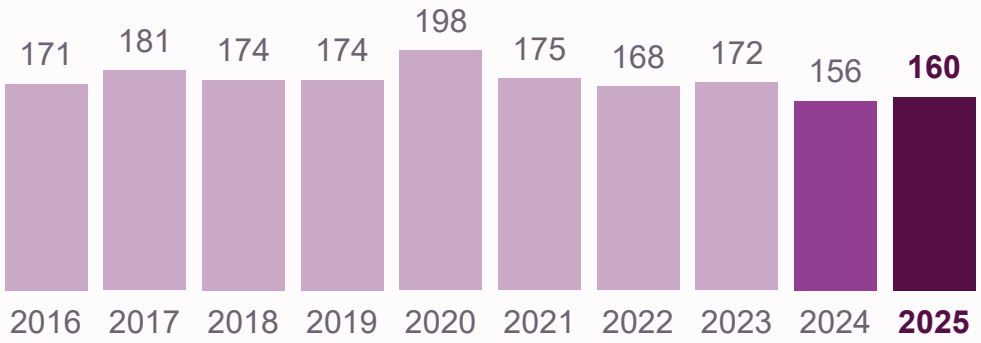
GETİRİLMEK İSTENEN DÜZENLEME

“Hızlı boşanma”: boşanma kararını nafaka, tazminat, velayet ve mal paylaşımından ayırmak.

Boşanma davaları ortalama 160 günde bitiyor

160 gün

2025'te bir boşanma davasının ilk derece mahkemesinde ortalama görülme süresi

%6,5 dava 3 yıldan uzun sürüyor: istisna, kural değil

%66,8 dava 4 ay içinde sonuçlanıyor

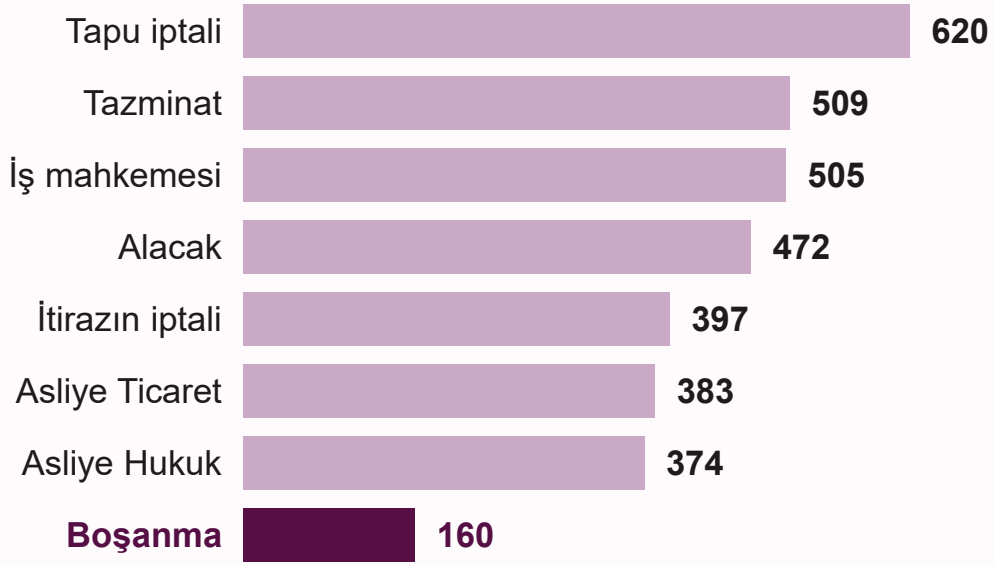
%54,4 boşanma anlaşmalı

8 kat "1.300 gün" rakamı, gerçek ortalamanın 8 katından fazla

Kaynak: Adalet Bakanlığı, Adalet İstatistikleri 2025; TÜİK, İl ve Dava Süresine Göre Boşanmalar 2025

Boşanma, en hızlı sonuçlanan davalardan biri

Ortalama görülme süresi (gün), 2025

3–4 kat

Tapu, tazminat ve iş davaları boşanmadan 3–4 kat uzun sürüyor

%101,8

Dosya temizleme oranı (2025): gelen boşanma dosyasından fazlası karara bağlandı

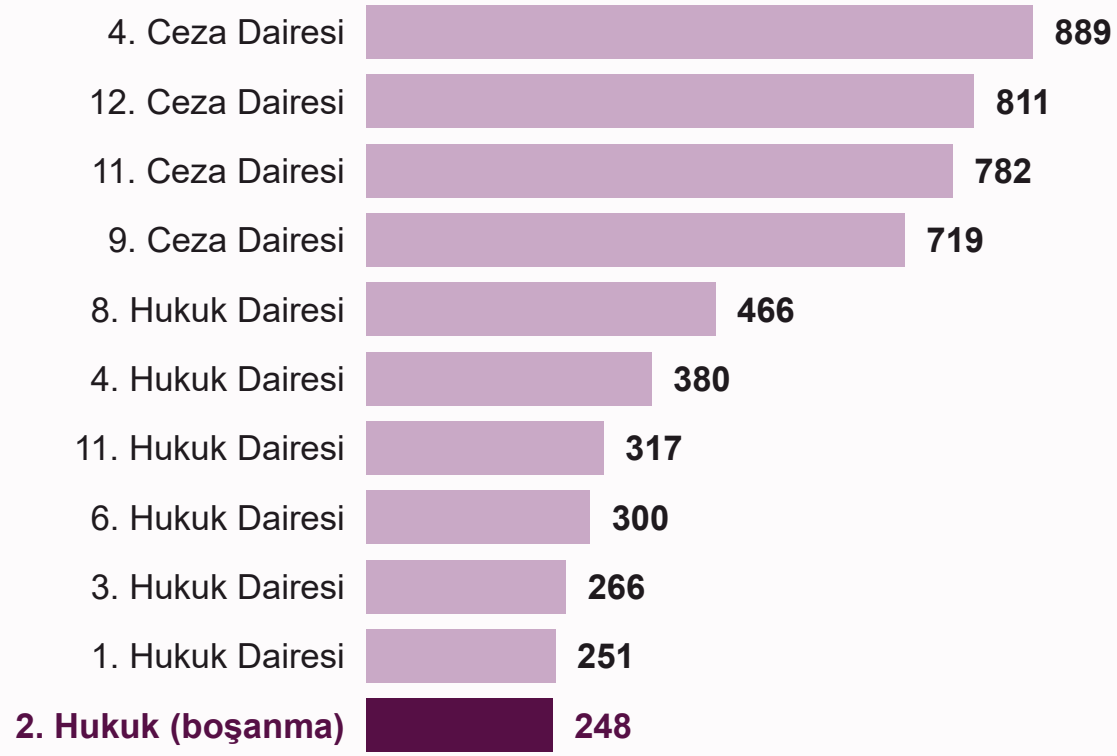
2–4 ay

Türkiye'de anlaşmalı boşanma; Fransa'da 3–6, Almanya'da 6–9 ay

Kaynak: Adalet Bakanlığı, Adalet İstatistikleri 2025; CEPEJ 2024 Değerlendirme Raporu ve ülke istatistikleri

Yargıtay’da da boşanma en hızlı dosyalardan

Yargıtay’da ortalama karara bağlama süresi (gün), 2024

248 gün

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi’nde (boşanma) ortalama karar süresi, 2024

700–900 gün

Ceza dairelerinde ortalama süre: boşanmanın 2,9–3,6 katı

“1.300 gün”?

Ne ilk derecede ne Yargıtay’da ortalama; olsa olsa istisnai davalar

Kaynak: Yargıtay İstatistikleri 2024; Adalet Bakanlığı, Adalet İstatistikleri 2024 (ilk derece: 156 gün)

Türkiye’de boşanma çoğu Avrupa ülkesinden hızlı

Ülke	Anlaşmalı	Çekişmeli	Yasal ön koşul
Türkiye	**2–4 ay**	**6 ay – 3+ yıl**	**Yok**
Bulgaristan	2–4 ay	6 ay – 3+ yıl	Yok
Fransa	3–6 ay	1–4 yıl	Yok (2017 reformu)
İspanya	3–6 ay	1–2 yıl	En az 3 ay evli kalmış olmak gerekli
Yunanistan	3–6 ay	1–3+ yıl	6 ay ayrılık (çekişmeli)
İtalya	6 ay	1–3+ yıl	Yok (2015 reformu)
Almanya	6–9 ay	1–3 yıl	1 yıl ayrı yaşama zorunlu
İngiltere–Galler	6 ay	1–2+ yıl	20 hafta zorunlu bekleme

Türkiye’de anlaşmalı boşanma ortalama 2-4 ay arasında sonuçlanırken; Fransa, İspanya ve Yunanistan’da 3–6 ay, Almanya’da 6–9 ay sürüyor.

Çekişmeli davalar bu ülkelerin çoğunda Türkiye’den uzun.

Kaynak: CEPEJ 2024 Değerlendirme Raporu (2022 verisi); ülke adalet bakanlıkları ve istatistik kurumları

Asıl zor olan boşanmak değil, hakkını almak

Boşanma davası

%64

tam kabul

Her üç davadan ikisi boşanmayla sonuçlanıyor

Nafaka davası

%18,5

tam kabul

%57,2'si kısmen kabul: hak tanınıyor, miktar kırpılıyor

Mal rejimi davası

%14

tam kabul

Davaların yarısı (%49,2) reddediliyor

+%343

Mal rejimi davalarındaki artış, 2016–2025 (boşanmada +%46)

4'te 3

Mal rejimi ret kararlarının feragat payı: dava kaybedilmiyor, geri çekiliyor

%47

Dava tarafı kadınların hiçbir geliri yok (erkeklerde %7)

Kaynak: Adalet Bakanlığı, Adalet İstatistikleri 2016–2025 (feragat kırılımı: 2016–2021); Kadın Dayanışma Vakfı, Yoksulluk Nafakası İzleme Raporu 2024

Avrupa’da boşanma kararı ile boşanmanın mali sonuçları genellikle aynı davada görülüyor

Fransa

Zorunlu birliktelik

Mal paylaşımı ve eş nafakası boşanma kararıyla birlikte görülür. Nafaka istenmemişse hâkim bunu taraflara hatırlatmak zorunda.

İsviçre

Kural: birlikte

Mal paylaşımı da boşanmayla birlikte görülür. Mal paylaşımı nafakayı etkileyecekse davalar ayrılamaz.

Almanya

Ayırma istisna

Boşanma, sonuçlarından ancak katlanılamaz bir güçlük varsa ya da iki eş de anlaşırsa ayrılabilir.

Türkiye’de mal paylaşımı zaten ayrı davada görülüyor. Boşanma nafaka ve tazminattan da ayrılırsa, ekonomik olarak zayıf eş **tamamen güvencesiz** kalır.

Kaynak: EŞİK - Nafaka: Dünyadan Örnekler Bilgi Notu (Kasım 2026)

BÖLÜM 2 · NAFAKA

“Süresiz nafaka” diye bir şey yok

SON GELİŞME

AYM, 4 Haziran 2026’da TMK 175’teki “süresiz olarak” ibaresini iptal etti. 13. Yargı Paketi’nde nafakanın evlilik süresine bağlı olarak sınırlanması bekleniyor.

YASA NE DİYOR?

Yoksulluk nafakası, boşanmayla yoksulluğa düşen ve daha ağır kusurlu olmayan eşe bağlanır. Yeniden evlenme, fiilen evli gibi yaşama, yoksulluğun kalkması ya da haysiyetsiz hayatla sona erer.

AYM gerekçesi sabit bir üst sınır öngörmüyor

2012
AYM aynı hükmü Anayasa'ya uygun bulmuştu

4 Haziran 2026
"Süresiz olarak" ibaresi iptal edildi; 15 üyeden 3'ü karşı oy

30 Eylül 2026
Gerekçe Resmî Gazete'de yayımlandı

30 Haziran 2027
İptal yürürlüğe giriyor

Süreyi hâkim belirlemeli: evlilik süresi, yaş, eğitim, sağlık ve kendi geçimini sağlayabilme durumuna göre.

Gerektiğinde süresiz nafaka da mümkün olmalı; bunun ölçütleri kanunda açıkça yer almalı.

Ama eşitlik ilkesi (m. 10, 41) incelenmedi; kadınların istihdamı, bakım yükü ve kadın yoksulluğu değerlendirilmedi.

Karşı oy: nafakanın merkezinde "zaman değil ihtiyaç" var.

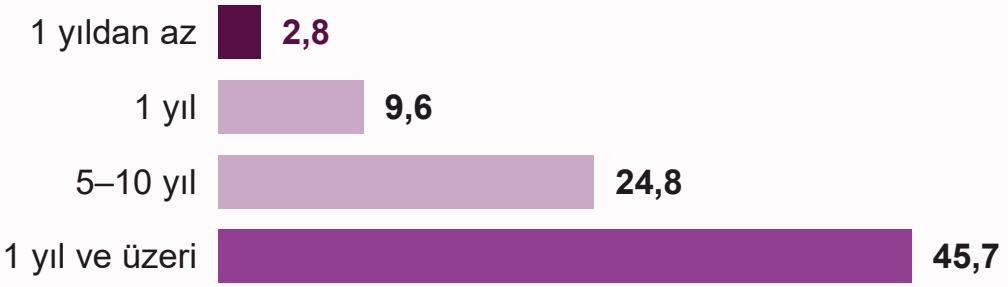
Kaynak: AYM, E.2025/156, K.2026/131 (R.G. 30.9.2026); EŞİK - Nafaka: Dünyadan Örnekler Bilgi Notu (Kasım 2026)

“Bir gün evli” iddiası verilerle örtüşmüyor

%2,8

Boşanmaların yalnızca bu kadarı 1 yıldan kısa süren evliliklerde (2025). Bunlarda kaç kadına nafaka bağlandığına dair veri bile yok.

Evlilik süresine göre boşanmalar, 2025 (%)

Boşanmaların %70’ten fazlası 5 yıldan, yarıya yakını 11 yıldan uzun evliliklerde.

EŞİK’in 2023’ten beri süren çağrısına rağmen **tek bir gerçek örnek** açıklanmadı. Adalet Bakanlığı da nafakaya ilişkin verisi olmadığını yazılı olarak kabul etti (Temmuz 2026).

Kaynak: TÜİK, Evlilik Süresine Göre Boşanmalar 2025; Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik GM, KCDP bilgi edinme yanıtı (16.07.2026)

BÖLÜM 2 · NAFAKA

Mahkemeler kadın lehine karar vermiyor

Nafaka davalarında karar türleri, 2025

39

yoksulluk nafakasını azaltma davası: 2021'de tüm Türkiye'de

669

yoksulluk nafakasını kaldırma davası: 2021'de tüm Türkiye'de

%33

yoksulluk nafakasını kaldırma davalarında tam kabul; bağlanmasında %18,5 (2013–2021 ort.)

"Erkekler nafaka yüküyle eziliyor" söylemi sayılarla örtüşmüyor.

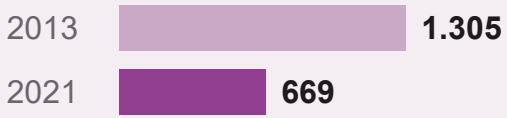
Kaynak: Adalet Bakanlığı, Adalet İstatistikleri 2025; Adli İstatistikler 2013–2021 (alt kırılımlar 2021 sonrası yayımlanmıyor)

Asıl kaçınılan yük: çocuğun nafakası

Yoksulluk nafakası

Boşanmayla yoksulluğa düşecek eşe; çoğunlukla kadına

Kaldırma davaları **−%49**

Azaltma davaları **−%51**

İştirak (katılım) nafakası

Çocuğun bakım ve eğitimine; velayeti olmayan ebeveyn, çoğunlukla baba öder

Kaldırma davaları **+%62**

Azaltma davaları **+%83**

“Kadına astronomik nafaka” diye sunulan dert, çoğunlukla babaların çocuklarına ödediği nafakadan kaçınması.

Kaynak: Adalet Bakanlığı, Adli İstatistikler 2013–2021 (bu kırılım 2021 sonrası yayımlanmıyor). Dava sayıları, tüm Türkiye.

Nafaka miktarları çok düşük ve ödenmiyor

1.179 TL

Ortalama yoksulluk nafakası: 2026 net asgari ücretin yalnızca %4,2'si (KDV, 2024)

%44

Hükmedilen nafakaların ödenmeme oranı (KDV, 2024)

%99

Yoksulluk sınırı altındaki nafakalar; %84'ü açlık sınırı altında (Diyarbakır Barosu, 2021)

3.907 TL

Kadınlara hükmedilen ortalama nafaka, 2025; en yükseği 15.000 TL (İstanbul Barosu)

Nafakasını alamayan kadınların icraya başvurusu %44,3'ten %38'e düştü; başlıca neden **şiddet korkusu**. İncelenen dosyaların %88,4'ünde şiddet iddiası var.

Kaynak: Kadın Dayanışma Vakfı (KDV), Yoksulluk Nafakası İzleme Raporu 2024; Diyarbakır Barosu KHM 2021; İstanbul Barosu KHM, Haziran 2025

BÖLÜM 2 · NAFAKA

Nafakaya süre sınırı kimi vurur?

%75,5

Boşanmada çocukların velayeti anneye veriliyor (2024)

%26,9

3 yaş altı çocuğu olan kadınların istihdam oranı; erkeklerde %90,9

4 sa 35 dk

Kadınların günde bakım ve ev işine ayırdığı süre; erkeklerde 53 dk

%32,5

Kadınların istihdam oranı; erkeklerde %66,9 (2025)

Bakım yükünü taşıyan, istihdamdan uzak tutulan kadınlar için süre sınırı, kadınları ve çocukları boşanma sonrası **ekonomik şiddete ve yoksulluğa** mahkûm eder.

Kaynak: TÜİK 2024–2025 (Boşanma, İşgücü, Zaman Kullanımı İstatistikleri); Adalet Bakanlığı, Adli İstatistikler 2013–2021

“Avrupa’da süresiz nafaka yok” mu?

Ülke	Kesilen nafaka yeniden bağlanır mı?	Askıya alınabilir mi?	Ödeyen ölünce	Aile konutu eşe bırakılabilir mi?
Türkiye	Mümkün değil	Yasada yok	Nafaka kalkar	Yasal rejimde yok
Almanya	Evet, koşullu	Sonradan bağlanabilir	Nafaka sürer	Evet
Avusturya	Evet, koşullu	Evet (içtihatla)	Nafaka sürer	Evet
İsviçre	Evet, 5 yıl içinde	Evet	Anlaşmayla sürebilir	Evet
Fransa	–	Evet	Mirastan karşılanır	Ortak çocuk varsa
İngiltere	Evet, koşullu	Düzenlenmemiş	Nafaka kalkar	Evet

Almanya’da nafakanın kesin bir azami süresi yok; Fransa’da süresiz nafaka uygulamada yaygın. Avrupa’dan yalnızca kısıtlayıcı örnekleri seçmek, **karşılaştırmalı hukuku çarpıtmaktır.**

Kaynak: EŞİK - Nafaka: Dünyadan Örnekler Bilgi Notu (Kasım 2026)

Boşanmadan sonra aile konutu tahsisi: Beş ülkede var, Türkiye'de yok

Ev erkeğin mülkü olsa bile, bu ülkelerde mahkeme boşanmadan sonra aile konutunu kadına ve çocuklarına bırakabiliyor.

Karşılıksız değil: uygun bir bedel ödenir; bedel gerekirse nafakadan ya da mal paylaşımı alacağından düşülebilir.

İsviçre
Ev eşe ait olsa da tapuya işlenen oturma hakkı

Almanya
Ev diğer eşinse bile, ağır güçlükte bırakılabilir

Fransa
Ev eşe ait olsa da çocuklarla kiracı olarak oturma hakkı

Avusturya
Evin mülkiyeti ya da kullanım hakkı diğer eşe bırakılabilir

İngiltere
Evin mülkiyeti diğer eşe devredilebilir

Türkiye
Yasal mal rejiminde yok: boşanmayla hak sona erer

%75

İngiltere'de konut yalnızca erkeğe aitse kadınların evde kalamadığı dosyalar; %25'inde kadın hiç pay almadan evden çıktı

Avrupa Konseyi ve BM CEDAW Komitesi, boşanmada aile konutunun ihtiyacı olan eşe bırakılmasını tavsiye ediyor. Türkiye'de nafaka bu yüzden boşanan kadının **neredeyse tek güvencesi.**

Kaynak: EŞİK - Nafaka: Dünyadan Örnekler Bilgi Notu (Kasım 2026); Avrupa Konseyi R (81) 15; CEDAW 29 No.lu Genel Tavsiye; Eekelaar ve Maclean

Veriler ne diyor?

1. **Boşanma uzun sürmüyor.**
   Ortalama 160 gün; üçte ikisi 4 ayda bitiyor.
2. **Sorun hız değil, hakka erişim.**
   Nafakada tam kabul %18,5; mal rejiminde davaların yarısı reddediliyor.
3. **Nafaka bir yük değil, güvence.**
   Ortalama 1.179 TL ve %44'ü ödenmiyor; "süresiz nafaka" diye bir şey yok.
4. **Bir çok ülkede nafaka güvencelerle korunuyor.**
   Avrupa'da ve dünyada bir çok ülkede nafaka; yeniden bağlama, askıya alma ve aile konutu gibi güvencelerle birlikte işliyor.

Kadınların haklarını geriye götürecek düzenlemeler yargı reformu değildir!

YASALARA DOKUNMA • UYGULA •

Raporlar ve araştırmalar

EŞİK – Eşitlik için Kadın Platformu • esik.org.tr • iletisim@esikplatform.net